

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

щодо винахідницької діяльності в установах Національної академії наук України

Редакція науково-практичного журналу "Наука та інновації" Національної академії наук України від травня по липень 2008 року провела анкетне опитування співробітників науково-дослідних установ Національної академії наук України щодо наявності та умов реалізації винаходів, отриманих на базі цих установ.

Незважаючи на той факт, що редакція отримала відповіді на анкети тільки від 15 інститутів НАН України (12,2 % від тих, кому були

надіслані листи), сподіваємось, що відповіді-анкети направили установи, які найбільш активно займаються винахідницькою діяльністю.

Аналіз вищезгаданих анкет показав, що тільки 23,5 % винаходів реалізовується, решта 76,5 % – ще тільки чекає сприятливих умов. Основними факторами, які перешкоджають реалізації винаходів, було названо, як і передбачалось, недостатність коштів і відсутність зацікавленості підприємств у впровадженні нових розробок і технологій у виробництво.

Таблиця 1

Перелік установ, які надіслали відповідь на лист редакції журналу про анкетування

№ пор.	Установи	Кількість надісланих анкет-відповідей	У % до загальної кількості
1	Інститут космічних досліджень НАН України та НКА України	0	
2	Інститут проблем міцності ім. Г.С. Писаренка	8	12
3	Інститут фізики напівпровідників ім. В.Є. Лашкарьова	3	4
4	Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова	1	1
5	Міжнародний центр "Інститут прикладної оптики"	1	1
6	НТЦ "Реактивелектрон" при Донецькому ФТІ ім. О.О. Галкіна	13	19
7	Інститут фізики гірничих процесів	3	4
8	Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона	8	12
9	Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка	1	1
10	Інститут імпульсних процесів і технологій	4	6
11	Інститут фізичної хімії ім. Л.В. Писаржевського	1	1
12	Інститут органічної хімії	1	1
13	Інститут фізико-органічної хімії і вуглекімії ім. Л.М. Литвиненка	9	13
14	Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна	14	20
15	Інститут фізіології рослин і генетики	2	3
	Загальна кількість анкет-відповідей	69	100

Таблиця 2

Перелік установ, які надіслали відповідь на лист редакції журналу про анкетування

Відділення	Кількість анкет	Кількість винаходів			Необхідність в реалізації	
		всього	реалізовано	не реалізовано	так	ні
Механіки	8	123	54	69	69	0
Фізики і астрономії	3	33		33	33	0
	1	3	1	2	2	0
	1	7		7	7	0
	13	111	50	60	58	3
	3	17	2	15	15	
Всього по відділенню	21	171	53	117	115	3
Фізико-технічних проблем	8	167	40	127	127	
матеріалознавства	4	173	28	145	145	
Всього по відділенню	12	340	68	272	272	0
Хімії	1	13		13	13	
	1	18	3	15	15	
	9	68	7	61	61	
Всього по відділенню	11	99	10	89	89	0
Біохімії, фізіології і молекулярної біології	14	85	4	81	71	10
Загальної біології	2	3	3	0	0	0
Загальна кількість	68	821	192	628	616	13

Таблиця 3

Перелік факторів, які перешкоджають реалізації винаходів

Фактори	Кількість винаходів	% до загальної кількості винаходів
Відсутність коштів	360	43,85
Відсутність зацікавленості у промислових підприємств та інших організацій у впровадженні винаходів	153	18,64
Відсутність маркетингових досліджень і достатньої інформації	95	11,57
Байдужість держави до реалізації нових ідей	57	6,94
Відсутність ефективної реклами	53	6,46
Можливість використання винаходів у вузькоспеціалізованій галузі (військово-промисловий комплекс)	44	5,36
Труднощі в налагодженні контактів в бізнес-середовищі, яке пов'язане з реалізацією результатів НДДКР та об'єктів права інтелектуальної власності	30	3,65
Відсутність економіко-правових механізмів впровадження науково-технічних розробок у виробництво	19	2,31
Зміна кон'юнктури ринку, розвал промисловості	14	1,71
Правова неграмотність науковців	9	1,10
Нерозвинена промисловість України (відсутність необхідного рівня розвитку техніки)	8	0,97
Низький рівень науково-технічної бази	6	0,73
Відсутність державної інноваційної політики та програм розвитку галузей	4	0,49
Відсутність фахівців, здатних розробити інвестиційний проект і довести його до завершення	4	0,49
Відсутність стимулювання	1	0,12
Немає	1	0,12

Умови, необхідні для реалізації винаходів

Умови	Кількість винаходів	% до загальної кількості винаходів
Впровадження у виробництво на підприємстві відповідної галузі	253	30,82
Виготовлення демонстраційного макету або дослідного зразка	226	27,53
Випробування в лабораторії з подальшою реалізацією у виробництві (виробничо-експериментальна перевірка)	150	18,27
Маркетинг, підписання ліцензійної угоди	102	12,42
Забезпечення фінансування реалізації шляхом включення робіт у план розвитку міста, відповідної галузі т. ін.	59	7,19
Стимулювання авторів розробок	55	6,70
Організація ефективної реклами	16	1,95
Пошук інвестора	10	1,22
Випуск дослідної партії і промислове випробування		
Внесення змін до законодавства про обов'язкове впровадження винаходів і патентів відповідними організаціями і підприємствами	8	0,97
Продаж ліцензій	4	0,49
Створення інформаційного сайту в мережі Інтернет для сприяння спілкуванню між винахідниками та промисловцями	4	0,49
	3	0,37
Процедура реєстрації препаратів	2	0,24
Розробка дослідно-конструкторської документації	1	0,12
Надання коштів для придбання сучасного обладнання	1	0,12

Редакція журналу вдячна всім респондентам, котрі знайшли можливість і відгукнулися на нашу ініціативу.